

วิเคราะห์ งบการเงิน หรือ...โซ ซิลล์

วิเคราะห์งบการเงินหรือ.....ไช ชิลล์

คำนำครั้งที่ 2

ในครั้งนี้ ผู้เขียนได้ปรับปรุงเนื้อหาหนังสือ “วิเคราะห์งบการเงินหรือ.....โซ ซิลล์” ให้ทันสมัยยิ่งขึ้นแต่ยังคงความเรียบง่ายเช่นเดิม เพื่อให้ผู้ที่เริ่มต้นทำธุรกิจ ผู้ประกอบการ นักลงทุนและผู้สนใจในการอ่านรายงานทางการเงินของธุรกิจอย่างละเอียดได้เข้าใจหลักในการวิเคราะห์งบการเงินและการนำข้อมูลอื่นที่ได้จากรายงานทางการเงินมาใช้ในการวิเคราะห์ธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มมูลค่าองค์กรได้อย่างยั่งยืน

ณัฐชานนท์ โกมุตพิพิพงค์
มีนาคม 2561

คำนำครั้งที่ 1

หนังสือ “วิเคราะห์งบการเงินหรือ.....โซ ซิลล์” เล่มนี้ เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ผู้ที่เริ่มต้นทำธุรกิจ (ผู้ประกอบการ) ได้เข้าใจหลักในการวิเคราะห์งบการเงินและการนำข้อมูลอื่นที่ได้จากรายงานทางการเงินมาใช้ในการวิเคราะห์ธุรกิจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร นำไปสู่การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้ที่อ่านหนังสือเล่มนี้ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการ ผู้สนใจทั่วไป จะเข้าใจถึงหลักการในการวิเคราะห์ข้อมูลที่นักบัญชีตั้งใจสื่อสารให้กับผู้ใช้ได้โดยง่าย ส่งผลให้การวิเคราะห์ธุรกิจ (การตรวจสอบสุขภาพของธุรกิจ) นั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ

ณัฐชานนท์ โกมุตพิพิพงค์
สิงหาคม 2559

ประวัติผู้เขียน

ดร.ณัฐชานนท์ โกมุตพุดพิงศ์ ได้รับปริญญา Ph.D. in Accounting and Finance จาก Lancaster University สหราชอาณาจักร และปริญญา Master of Accounting จาก The University of North Carolina-Chapel Hill รวมทั้งปริญญา Master of Science in Professional Accounting จาก Michigan State University ประเทศสหรัฐอเมริกา (ภายใต้ทุนรัฐบาลไทยที่จัดสรรให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับสาขาขาดแคลน) โดยก่อนหน้านี้ ดร.ณัฐชานนท์ฯ ได้รับปริญญาบัญชีบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาการบัญชี จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง หลังจากสำเร็จการศึกษาบัญชีบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร.ณัฐชานนท์ฯ ได้เข้าร่วมงานกับบริษัทสำนักงาน เอ็นส์ แอนด์ ยังส์ จำกัด (ปัจจุบัน คือ สำนักงาน อีวาย) และเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต

ปัจจุบัน ดร.ณัฐชานนท์ฯ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยอธิการบดีด้านการบัญชีและการเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2559-2563) กรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2558-ปัจจุบัน) ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยี สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557-2560) ดร.ณัฐชานนท์ฯ มีความสนใจในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลทางการเงินของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ตลอดจนบทบาทข้อมูลทางการเงินในตลาดหลักทรัพย์ฯ และยังมีผลงานวิชาการอย่างแพร่หลาย อาทิเช่น บทความตีพิมพ์ในวารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ ผู้แต่งร่วมหนังสือตราสารอนุพันธ์: การวัดมูลค่า การรับรู้ และการบัญชีป้องกันความเสี่ยงเงินตราต่างประเทศ การบัญชีชั้นกลาง 2 ฯลฯ

สารบัญ

งบการเงินเพื่อการวิเคราะห์ธุรกิจ	4
การวิเคราะห์ธุรกิจและกลยุทธ์ของกิจการ	6
การวิเคราะห์ทางการเงิน	12
การวิเคราะห์ทางการเงิน	18
ตัวอย่างการวิเคราะห์งบการเงิน	37
ข้อจำกัดในการวิเคราะห์งบการเงิน	41
บทสรุป	43
บรรณานุกรม	44

วิเคราะห์งบการเงินหรือ.....โซ ซิลล์

งบการเงินเพื่อการวิเคราะห์ธุรกิจ

งบการเงินเป็นผลิตผลของกระบวนการทางการเงิน โดยนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางธุรกิจไม่ว่าจะเป็นฐานะการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง ผลการดำเนินงานหรือกระแสเงินสดที่กิจการทำมาหาได้สำหรับรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง งบการเงินจึงเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนการดำเนินงานของธุรกิจและเป็นข้อมูลหลักในการทำความเข้าใจและวิเคราะห์ธุรกิจ งบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่ใช้จะได้รับจากรายงานทางการเงิน โดยรายงานทางการเงิน¹ ประกอบด้วย

1. รายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Auditor Report)
2. งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position)
3. งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Statement of Comprehensive Income)
4. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (Statement of Changes in Shareholders' Equity)
5. งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flows)
6. หมายเหตุประกอบงบการเงิน (Notes to Financial Statements)

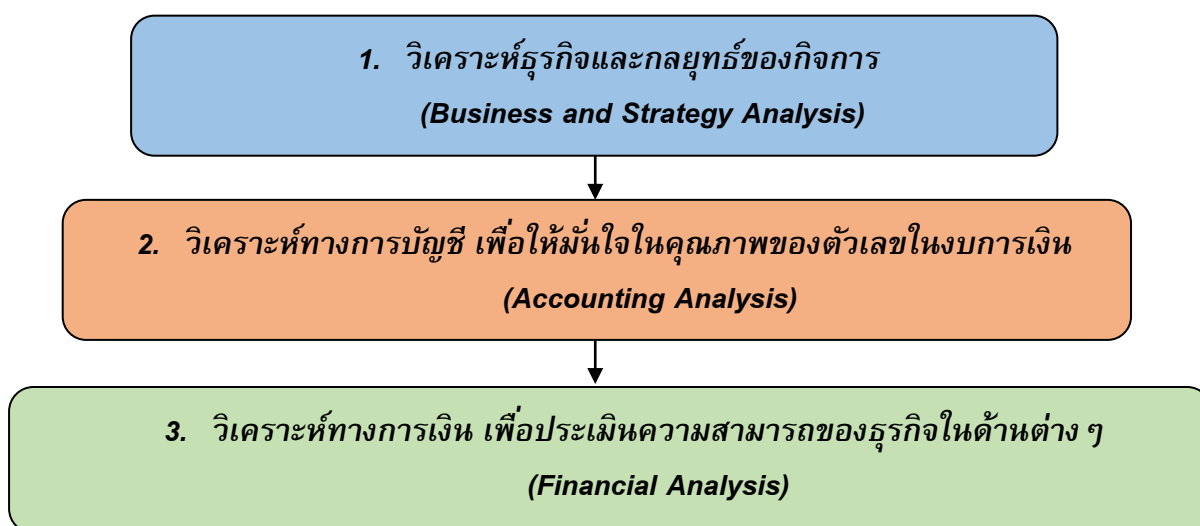
การวิเคราะห์งบการเงินให้มีประสิทธิภาพ ควรพิจารณาไปพร้อมกับการวิเคราะห์ภาพรวมของธุรกิจที่ผู้วิเคราะห์งบการเงินกำลังศึกษาอยู่ ในการวิเคราะห์ธุรกิจ (Business Analysis) ผู้วิเคราะห์ ควรกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ให้ชัดเจน (เช่น วิเคราะห์ธุรกิจเพื่อการให้สินเชื่อ (Credit Analysis) วิเคราะห์ธุรกิจเพื่อการลงทุน (Investment Analysis) ฯลฯ) เพื่อผู้วิเคราะห์ จะได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลได้อย่างถูกต้อง เช่น หากเป็นการวิเคราะห์เพื่อการให้สินเชื่อ ผู้วิเคราะห์ ควรให้ความสำคัญกับความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและเงินต้น หากเป็นการวิเคราะห์เพื่อการลงทุน ผู้วิเคราะห์ ควรมุ่งเน้นที่ศักยภาพในการก่อให้เกิดผลกำไรและกระแสเงินสดจากการดำเนินงานในอนาคต เพราะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการประเมินมูลค่ากิจการ

¹ ผู้อ่านสามารถศึกษาเพิ่มเติมถึงรายงานทางการเงินและองค์ประกอบ ได้จากหนังสือ งบการเงิน.....เรื่องง่าย

จากนั้น ผู้วิเคราะห์ ควรทำความเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่กิจการดำเนินอยู่ สภาพการณ์แข่งขันในอุตสาหกรรมและกลยุทธ์ที่กิจการนั้นใช้ในการบริหารกิจการในเบื้องต้น หลังจากที่ผู้วิเคราะห์ มีความเข้าใจองค์การอย่างชัดเจนแล้ว การนำข้อมูลทางการเงินมาใช้ในการวิเคราะห์จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์ (หรือผู้ใช้รายงานการเงิน) ได้รับประโยชน์ในการตัดสินใจมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ธุรกิจ ผู้วิเคราะห์ จึงต้องวิเคราะห์ทั้งเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) และวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ดังนี้

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis)	การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)
1. เข้าใจลักษณะการประกอบธุรกิจ 2. เข้าใจปัจจัยเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ 3. วิเคราะห์ถึงจุดเด่น จุดด้อยของกิจการ โอกาสและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ 4. เข้าใจถึงกลยุทธ์ที่ธุรกิจดำเนินการอยู่ 5. เข้าใจถึงลักษณะตลอดจนการจัดการภายในองค์กร	1. เข้าใจข้อมูลที่ปรากฏในงบการเงิน รวมถึงนโยบายบัญชีที่กิจการใช้ 2. วิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินผ่านเครื่องมือในการวิเคราะห์ เพื่อหาข้อสรุปในการวิเคราะห์

โดยสรุป หลังจากกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ธุรกิจ (Analysis Objective) และรวบรวมข้อมูลทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ตัวเงิน (Monetary and Non-monetary Data) ผู้วิเคราะห์ ควรทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

รูปที่ 1 แสดงกรอบในการวิเคราะห์ธุรกิจ (Business Analysis Framework)